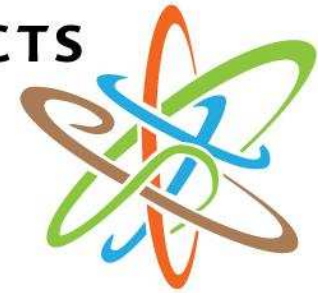

„Europos kreditų perkėlimo ir kaupimo sistemos nacionalinės koncepcijos parengimas: kreditų harmonizavimas ir mokymosi pasiekimais grindžiamų studijų programų metodikos kūrimas bei diegimas“

ECTS

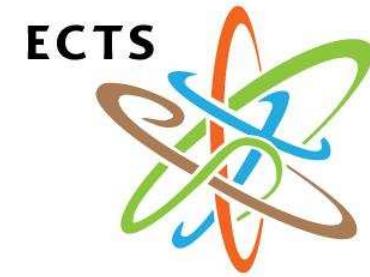

Bendrujų kompetencijų plėtotės metodika (Socialinis darbas)

Violeta Gevorgianienė

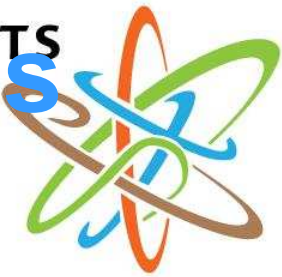
Samprata

- „Kompetencijos yra dinamiškas kognityvinių ir metakognityvinių įgūdžių, žinių ir sampratų, tarpasmeninių, intelektinių ir praktinių įgūdžių bei vertybių junginys. ..” ...
- Bendrosios ir dalykinės
- (TUNING, Europos švietimo struktūrų suderinimas. Universitetų indėlis į Bolonijos procesą (2009). TUNING projektas, Vilniaus universitetas; psl. 2.)

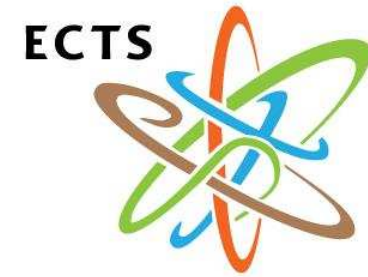
Sampratų persidengimas

ECTS

- Mokymosi rezultatai – mokymosi siekiniai – ar kompetencijos?
- Pagal Tuning'ą, studijų siekiniai išreiškia besimokančiojo pasiektą *kompetencijų lygmenį*.
- (ECTS naudotojo vadovas, psl. 34 (priega http://www.ects.cr.vu.lt/Naudinga_informacija))
-

BK turinio genezė

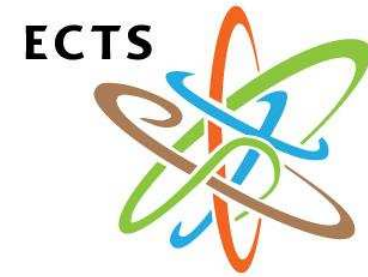
4 mokymosi kolonos:

- Mokymasis žinoti
- Mokymasis veikti
- Mokymasis kartu gyventi
- Mokymasis būti

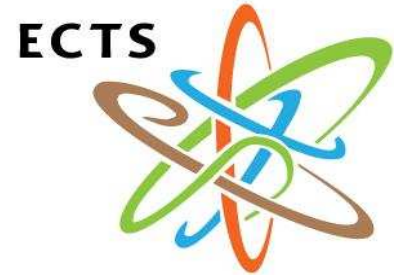
(UNESCO, 1997)

BK turinio genezė

- 1) Bendravimas gimtąja kalba;
- 2) Bendravimas užsienio kalbomis;
- 3) Matematiniai gebėjimai ir pagrindiniai gebėjimai mokslo ir technologijų srityse;
- 4) Skaitmeninis raštingumas;
- 5) Mokymasis mokytis;
- 6) Socialiniai ir pilietiniai gebėjimai;
- 7) Inicijatyva ir verslumumas;
- 8) Kultūrinis sąmoningumas ir raiška (Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacija, 2006)

BK turinio formulavimas

Europos Aukštojo mokslo dokumentuose

- Dublino aprašai (2004) yra sukurti remiantis šių tipų mokymosi pasiekimų klasifikacija:
 - žinios ir supratimas/suvokimas
 - žinių ir supratimo taikymas
 - sprendimų priėmimas
 - bendravimo įgūdžiai
 - mokymosi įgūdžiai.

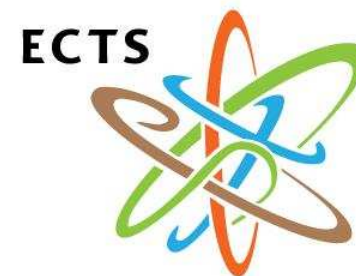

BK Dublino aprašuose (I pakopa)

- demonstruoja žinias ir supratimą, papildytus aukštesnio lygio vadovėlių žiniomis bei tam tikromis žiniomis apie naujausius studijuojamos krypties pasiekimus
- geba taikyti žinias ir supratimą bei demonstruoja profesionalų požiūrį į darbą ar profesiją, gali formuluoti ir argumentuotai pagrįsti sprendimus savo studijų srities problemoms spręsti
- geba rinkti ir interpretuoti duomenis (savo studijuojamoje srityje), kurių reikia svarbioms socialinėms, mokslinėms ir etinėms problemoms spręsti

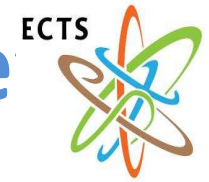
BK Dublino aprašuose

(tęsinys)

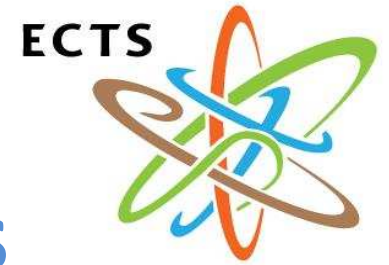
- geba perteikti informaciją, idėjas, problemas ir sprendimus specialistų ir ne specialistų auditorijoms
- turi pakankamai išlavintus savarankiško mokymosi įgūdžius, būtinus studijoms tęsti kitoje pakopoje.
- („Dublino aprašai“ lietuviškai – į pagalbą švietimo reformai: <http://193.219.47.10/mokslo-lietuva/node/1107>)

BK „Europos Kvalifikacijų Sąraigoje (EKS)“, 2009, 6 lygmuo (fragmentas)

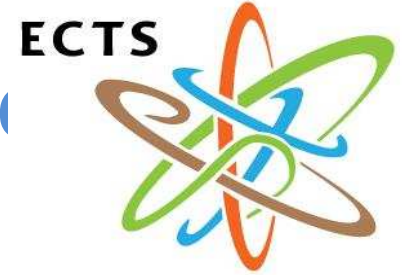
Žinios	Gebėjimai	Kompetencijos
naujausios darbo arba mokymosi srities žinios, reikalaujančios kritinio teorijų ir principų supratimo	puikūs gebėjimai, atskleidžiantys meistriškumą ir mokėjimą dirbti naujoviškai, reikalingi sprendžiant sudėtingas ir nenuspėjamas specializuotos profesinės veiklos arba mokymosi srities problemas	vykdyti sudėtingą techninę arba profesinę veiklą arba projektus, imantis atsakomybės už sprendimų priėmimą nenuspėjamoje darbo arba mokymosi aplinkoje; imtis atsakomybės už asmenų ir grupių profesinį tobulėjimą

Tuning'o projekto bendrosios kompetencijos

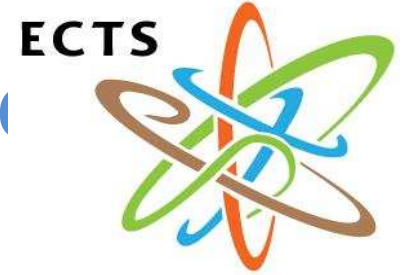
- *instrumentinės kompetencijos* (atliekančios instrumentinę funkciją):
 - gebėjimas analizuoti ir sisteminti
 - gebėjimas organizuoti ir planuoti
 - bendravimas žodžiu ir raštu gimtąja kalba
 - gebėjimas spręsti problemas
 - pan.

Tuning'o projekto bendrosios kompetencijos

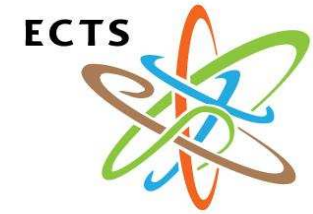

- *tarpasmeninės kompetencijos* (palengvina socialinio bendravimo ir bendradarbiavimo procesus):
 - kritinės ir savikritinės savybės (*kritinio ir savikritinio mąstymo gebėjimas*)
 - darbas grupėje/komandoje (*gebėjimas dirbti grupėje*)
 - tarpasmeniniai gebėjimai (*tarpasmeniniai ir bendravimo įgūdžiai*)
 - gebėjimas dirbti tarpdisciplininėje grupėje
 - pan.

Tuning'o projekto bendrosios kompetencijos

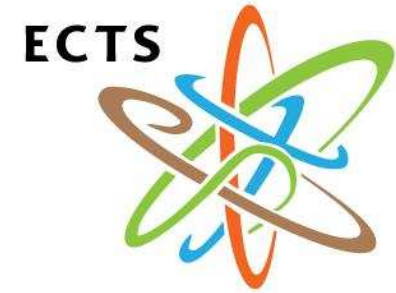
- ***sisteminės kompetencijos*** (įgalina suprasti visumos dalių tarpusavio ryšius ir sąveiką):
 - gebėjimas taikyti žinias praktikoje
 - gebėjimai atlikti mokslinius tyrimus
 - lyderystė/vadovavimas (*gebėjimas motyvuoti žmones siekti bendrų tikslų*)
 - kitų kultūrų ir papročių supratimas
 - gebėjimas dirbti savarankiškai
 - kt.

Kaip suformuluoti bendrąsias
kompetencijas rengiamai
studijų programai?

BK plėtotės etapai

- Išanalizuoti konkrečios studijų pakopos kvalifikacijų lygį apibrėžiančius ir profesijos kompetencijas) reglamentuojančius dokumentus (pvz: „Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašą, 2010-05-04; „Socialinio darbo studijų krypties reglamentą“, 2008-04-09
- Esant galimybei, atlikti profesijos lauko tyrimą su tikslu nustatyti darbo rinkoje prioritetinių bendrųjų kompetencijų sąrašą
- Jeigu tokios galimybės nėra, rekomenduotina sudaryti ekspertų grupę (dalyvaujant socialiniams dalininkams), kuri parengs tokį sąrašą

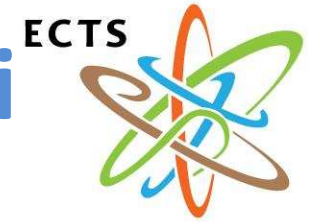
BK plėtotės etapai

- Pasirinkti bendrųjų kompetencijų ugdymo metodą: specialiuose (bendrauniversitetiniuose) dalykuose ar integruojant į studijų krypties dalykų turinį/metodus
- Esant poreikiui, suformuluoti studijų dalykų siekinius, patikslinančius bendrosios kompetencijos turinį konkrečioje studijų srityje.
- Studijų rezultatais išreikštos bendrosios kompetencijos turėtų būti pamatuojamos arba bent identifikuojamos

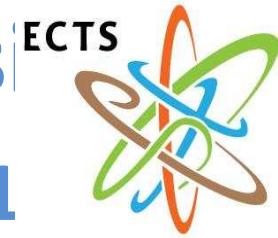
Ką darėme mes?

BK, svarbiausi darbuotojo profesini veiklai (darbdavių požiūris, 2010)

Gebėjimas	Gebėjimo paminėjimo dažnis
Gebėjimas žinias pritaikyti praktikoje	21
Gebėjimas organizuoti ir planuoti	15
Gebėjimas spręsti problemas	13
Gebėjimas priimti sprendimus	12
Gebėjimas kurti naujas idėjas (kūrybiškumas)	9

BK, svarbiausi darbuotojo profes veiklai (dalykinės grupės požiūris, 201 2011)

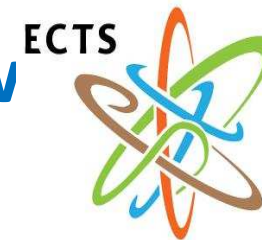

- Gebėjimas analizuoti ir sisteminti
- Gebėjimas organizuoti ir planuoti
- Bendravimas žodžiu ir raštu gimtąja kalba
- Užsienio kalbos žinios
- Gebėjimas naudotis informacinėmis technologijomis
- Informacijos apdorojimo įgūdžiai (gebėjimas rasti ir analizuoti informaciją iš skirtingų šaltinių)
- Kritinės ir savikritinės savybės
- Tarpasmeniniai gebėjimai
- Gebėjimas dirbti tarptautinėje aplinkoje

BK, svarbiausi darbuotojo profesir ^{ECTS} veiklai (dalykinės grupės požiūris, 2010 -2011,

- Gebėjimas žinias taikyti praktikoje
- Gebėjimas mokytis
- Gebėjimas prisitaikyti prie naujų situacijų
- Lyderystė/vadovavimas
- Kitų šalių kultūrų ir papročių supratimas
- Gebėjimas dirbti savarankiškai
- Projektų rengimas ir jų vadyba
- Iniciatyvumas ir verslumas

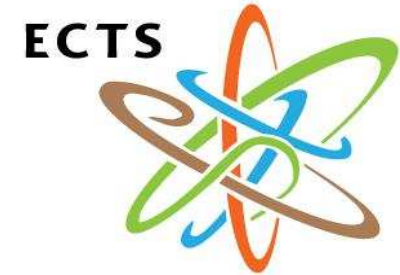
BK pagal pagal „Tuning Sectoral Framework for Social Sciences“, 2010

http://www.tuning.unideusto.org/tuningeu/index.php?option=com_docman&Itemid=59&task

Žinios	Gebėjimai	Kompetencijos
<p>Plačios ir integruotos žinios bei socialinių mokslų studijų ar praktikos tarpdisciplininio pagrindo supratimas</p> <p>Naujausios teorinės žinios apie individą ir visuomenę</p>	<p>Plėtoja ryšius ir partnerystę tarp skirtingų kultūrų ir lygmenų</p> <p>Suranda kūrybiškus abstrakčių problemų sprendimus</p> <p>Demonstruoja įvairius intervencijos į sudėtingas, nenuspėjamas ir tarptautines situacijas gebėjimus, atsižvelgdamas į turimus duomenis</p>	<p>Savarankiškai įgyvendina tinkamas raidos strategijas ir sukuria nuolatinio mokymosi procesus</p> <p>Veikia ir sprendžia problemas empatiškai, socialiai atsakingai ir pilietiškai sąmoningai</p> <p>Formuluoja moksliskai pagrįstus sprendimus, atsižvelgdamas į socialinius ir etinius duomenis</p>

Nauji klausimai....?

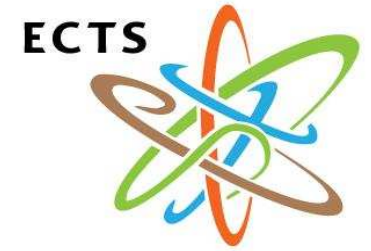
BK plėtotė: problemos

- Ar konkrečioje profesinėje praktikoje bendrąsias kompetencijas galima griežtai atsieti nuo specifinių dalykinių kompetencijų?
- (bendroji kompetencija gali būti laikoma arba bendraja, mažiau susieta su dalyko sritimi, arba, priešingai, tam tikrai studijų sričiai gali būti laikoma esmine ar labai reikšminga)
- TLA_GENERIC_COMPETENCES, prieiga <http://tuning.unideusto.org/tuningeu/images/stories/archivos/TLA%20PARA%20LA%20PAGINA.pdf>

- Kaip paskirstyti bendrąsias kompetencijas skirtingose pakopose?
- Ar visas BK reikia būtinai diferencijuoti per studijų siekinius? Ar kai kurių BK visai atsisakyti?

Keletas pavyzdžių

Bendrosios kompetencijos

Socialinio darbo magistro programoje: pavyzdys

- Gebėjimas analizuoti ir sisteminti
- Gebėjimas dirbti tarptautinėje aplinkoje
- Lyderystė/vadovavimas
- Projektų rengimas ir jų vadyba
- Iniciatyvumas ir verslumas

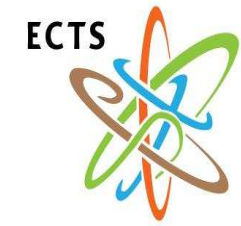
BK ir Studijų siekiniai

Socialinio darbo magistro programoje: pavyzdys

BK	Studijų siekiniai
Lyderystė/ vadovavimas	Analizuoti organizacijos valdymą ir teikti tobulinimo siūlymus
	Vadovauti komandos darbui
	Valdyti komunikacijos procesus, sprendimų priėmimo procesus

Bendroji ar dalykinė kompetencija?

?	?
<p>Inicijuoti ir įgyvendinti inovatyvias socialinių problemų prevencijos programas ir socialinės pagalbos strategijas, siekiant socialinio teisingumo ir asmens bei visuomenės gerovės ir žmogaus teisių įgyvendinimo.</p>	<p>Iniciatyvumas ir verslumas: Kurti inovatyvias socialinių problemų sprendimo strategijas, įvertinant situacijos riziką ir etines veiklos pasekmes</p>
<p>Analizuoti (pasitelkiant teorijas) visuomenėje vykstančius socialinius procesus ir jų įtaką socialinės pagalbos sričiai</p>	<p>Analizuoti, sisteminti, interpretuoti empirinius duomenis</p>

Děkoju už děmesj